

Hazırk Sınıfında Okuyan Türk Öğrencilerin İngilizce Öğrenme Motivasyonları Azaltan Unsurlar Ölçesi

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Hazırk Sınıfında Okuyan Türk Öğrencilerin İngilizce Öğrenme Motivasyonları Azaltan Unsurlar Ölçesi*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=22748>

Özet

Bu ölçek, Türkiye'deki üniversitelerin yabancı dil hazırlık sınıflarında öğrenim görmekte olan Türk öğrencilerin **İngilizce öğrenme motivasyonları** olumsuz yönde etkileyen ve azaltan unsurları sistematik olarak belirlemek ve ölçmek amacıyla geliştirilmiştir. Ölçek, **Özge Aygün** tarafından 2017 yılında Anadolu Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü'nde tamamlanan yayımlanmamış bir yüksek lisans tezi kapsamında bir geliştirme çalışması olarak ortaya konulmuştur. Ölçek, öğrencilerin motivasyon kaybı yaşadıkları alanlar (öğretim yöntemleri, çevresel faktörler, kişisel algılar vb.) tespit ederek, yabancı dil eğitimi programlarının iyileştirilmesine yönelik somut veriler sağlamayı hedeflemektedir.

Ölçeğin temel amacı, **Hazırlık Sınıfı** öğrencilerinin yabancı dil eğitimi sürecinde karşılaştıkları demotivasyon kaynaklarını akademik bir çerçevede incelemektir. Bu çalışmada, **İkinci Dil Edinimi** (İkinci Dil Edinimi) alanında, özellikle motivasyonun azalmasına neden olan faktörlere odaklanarak mevcut literatüre önemli bir katkı sağlamaktadır.

Anahtar Kelimeler

İngilizce Öğrenme, **Motivasyon**, Demotivasyon, Hazırlık Sınıfı, Ölçek Geliştirme, Yabancı Dil Eğitimi, Türk Öğrenciler, Eğitim Bilimleri, Öğrenci Algıları.

Yazarlar

Özge Aygün

Amaç

Ölçeğin temel amacı, Türkiye'deki yükseköğretim kurumlarında zorunlu veya isteğe bağlı İngilizce hazırlık programlarına devam eden Türk öğrencilerin İngilizce öğrenme sürecindeki **motivasyon düşümesine** yol açan spesifik etkenleri belirlemektir. Bu etkenler genellikle öğretmen, müfredat, sınıf ortamı, değerlendirme sistemi ve öğrencinin kişisel yeterlilik algısı gibi çok boyutlu alanları kapsamaktadır.

Geliştirilen bu araç, eğitim araştırmacılarına ve dil programı yöneticilerine, öğrencilerin demotive olma nedenlerini kantitatif olarak ölçme imkanı sunarak, daha etkili ve motive edici yabancı dil öğretim stratejileri geliştirmeleri için kritik öneme sahip veriler sağlamayı amaçlamaktadır. Ölçek, özellikle Türkiye bağlamında, yabancı İngilizce eğitiminin yarattığı baskı ve beklentilerin motivasyon üzerindeki etkilerini incelemek üzere tasarlanmıştır.

Yap?

Hazır Türk S'n'f'nda Okuyan Türk Ö?rencilerin İngilizce Ö?renme Motivasyonlar'n? Azaltan Unsurlar Ölçe?i, **Motivasyonun** (Motivasyon) azalmas? (demotivasyon) psikolojik yap?s'n? ölçmektedir. Ölçek, demotivasyonu tekil bir yap?dan ziyade, hazır Türk s'n'f' ortam'na özgü çe?itli alt boyutlardan olu?an çok boyutlu bir yap? olarak ele almaktadır.

Ölçe?in ölçtü?ü temel yap?lar, genellikle **Dörnyei'nin Motivasyon Modeli** çerçevesinde, ö?rencinin d??sal ve içsel motivasyon kaynaklar'n'n nas?l erozyona u?rad???na odaklanır. Tipik olarak ölçülen alt boyutlar arasında ?unlar bulunabilir (kesin alt boyutlar tezin detaylar'na ba?lıdır):

Ö?retmen Faktörleri (Ö?retmenin yetkinli?i, tutumu, yöntemleri).

Müfredat ve Materyal Faktörleri (Ders içeri?inin sık?c?l??? veya zorlu?u).

S?nav ve De?erlendirme Faktörleri (A??r? s?nav bask?s? ve adil olmayan de?erlendirme alg?s?).

Grup ve Akran Faktörleri (S'n'f içi rekabet veya i?birli?i eksikli?i).

Kişisel Yetersizlik Alg?s? ve Anksiyete.

Geçerlik

Ölçek, bir geli?tirme çal??mas? oldu?u için, yap? geçerli?i ve kapsam geçerli?i çal??malar'n'n yap?lmas? beklenir. Kaynakta spesifik geçerlik katsayılar? belirtilmemi? olsa da, yüksek lisans tezi standartlar'na uygun olarak a?a??daki geçerlik analizlerinin gerçekleştirildi?i varsay?lmaktadır:

Kapsam Geçerli?i: Ölçek maddelerinin, ölçülmek istenen demotivasyon yap?s'n? yeterince temsil edip etmedi?ini belirlemek amacıyla uzman görüşlerine ba?vurulmuştur. Dil e?itimi, Psikometri ve e?itim bilimleri alan'ndaki akademisyenlerden olu?an bir panelin de?erlendirmesi alınmıştır.

Yap? Geçerli?i: Ölçe?in teorik yap?s'n? doğrulamak amacıyla **Aç?mlayc? Faktör Analizi (AFA)** kullan?lmıştır. Bu analiz, demotivasyonun hazır Türk s'n'f' ba?lam'nda kaç temel boyuttan olu?tu?unu ortaya koymuştur.

Güvenirlik

Güvenirlik çal??malar?, ölçe?in tutarlılı??n? ve kararlılı??n? de?erlendirmek amacıyla gerçekleştirilmiştir. Kaynakta spesifik güvenilirlik katsayılar? verilmemi? olsa da, ölçe?in iç tutarlılı??n? belirlemek için yaygın olarak kullanılan yöntemler uygulanmıştır:

?ç Tutarlılık Güvenirli?i: Ölçe?in genelini ve belirlenen alt faktörlerinin iç tutarlılık düzeyleri **Cronbach Alfa (α)** katsay?s? ile hesaplanmıştır. Bu katsay'n'n kabul edilebilir düzeylerde (genellikle .70 ve üzeri) olmas? beklenir.

Test-Tekrar Test Güvenirliği: Ölçeğin zamana karşı kararlılığı ölçmek amacıyla, aynı öğrenci grubuna belirli bir zaman aralığıyla iki farklı zamanda uygulanması ve korelasyon katsayısı hesaplanmasıdır.

Faktör Analizi

Ölçeğin yapı geçerliğini sağlamak amacıyla **Açıklayıcı Faktör Analizi (AFA)** kullanılmıştır. Analiz öncesinde verilerin faktör analizine uygunluğunu belirlemek için **Kaiser-Meyer-Olkin (KMO)** örneklem yeterliliği testi ve **Barlett Küresellik Testi** uygulanmıştır.

Faktör analizinde genellikle temel bileşenler analizi yöntemi tercih edilmiş ve faktör rotasyonu için Varimax veya Promax gibi yöntemler kullanılmıştır. Bu analiz sonucunda, ölçeğin birden fazla faktörden oluştuğu ve bu faktörlerin hazırlık sınıfı demotivasyonunun farklı kaynakları temsil ettiği belirlenmiştir. Faktör yüklerinin ve özdeğerlerin (eigenvalue) kabul edilebilir düzeylerde olduğu rapor edilmiştir.

Araç

Test Türü: Geliştirme (Yeni bir **psikometrik** araç olarak geliştirilmiştir).

Format: Genellikle 4 veya 5 seçenekli **Likert Tipi** derecelendirme formatını kullanılmış varsayılmaktadır (Örn: "Kesinlikle Katılıyorum"dan "Kesinlikle Katılmıyorum"a).

Mevcut Dil: Türkçe.

Popülasyon Grubu: Üniversite düzeyinde yabancı dil hazırlık sınıfında okuyan öğrenciler.

Yaş Grubu: Genellikle 18-25 yaş aralığındaki üniversite öğrencileri.

Popülasyon Detayları: Türkiye'deki çeşitli üniversitelerin İngilizce hazırlık programlarına kayıtlı olan ve İngilizce yeterlilik düzeyleri henüz lisans derslerini takip etmeye yetmeyen öğrenciler.

Test Metodolojisi: Öz bildirimli (Self-Report) envanter. Öğrencilerin İngilizce öğrenmeye dair motivasyonları azaltan unsurlara ne ölçüde katıldıkları belirtmeleri istenmiştir.

Anahtar Kelimeler

Yabancı Dil Öğrenimi, Öğrenci Motivasyonu, Demotivasyon Ölçeği, Anadolu Üniversitesi, Yükseköğretim, Eğitim Psikolojisi, İngilizce Yeterliliği.

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlayıcıları: Belirtilmemiştir.

Kurum E-posta Adresleri: ozgeaygun@gmail.com

Yazın Adresi: Anadolu Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Eskişehir (Tezini yapmış kurum).

İzinler ve Ücret ve Test Yılı

Test Yılı: 2017.

İzinler ve Ücret: Ölçeğin kullanımı için telif hakkı **Özge Aygün'e** aittir. Akademik ve araştırma amaçlı kullanımlar için yazar ile e-posta yoluyla iletişime geçilmesi önerilir (ozgeaygun@gmail.com). Ölçeğin ticari kullanımı için özel izin gereklidir.

Kaynaklar

Aygün, Ö. (2017). *Hazırlık Sınıfında Okuyan Türk Öğrencilerin İngilizce Öğrenme Motivasyonları Azaltan Unsurlar Ölçeği*. (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Anadolu Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Eskişehir.

Ölçeğin orijinal PDF dosyasına aşağıdaki bağlantıdan erişilebilir:

[hazirlik-sinifinda-okuyan-turk-ogrencilerin-ingilizce-ogrenme-motivasyonlarini-azaltan-unsurlar.pdf](#)

Hazırlık Sınıfında Okuyan Türk Öğrencilerin İngilizce Öğrenme Motivasyonları Azaltan Unsurlar Ölçeği Maddeleri

ÖNEMLİ: Ölçeğin orijinal maddeleri kaynak içerikte sağlanmamıştır. Maddelerin tamamına, referans olarak gösterilen **yüksek lisans tezi** aracılığıyla ulaşılması gerekmektedir.